

סא:

עין משפט
גור מצוה

במה אשה פרק ששי שבת

מסורת הש"ס

(א) לקמן קטן: וי"ב. (ב) ערסין
(ג) (מפ' סופרים פ"ה י"ג),
(ד) (נדר' הערסין י"ג) (ד) לחל
שליש מעוררת כלי' וי"ב
כש"כ שאלתם. (ה) וי"ב
הערסין י"ב כ"כ"כ פ"י י"ב
לחל מעוררת. ד"ל. (ו) ש"ך
לעיל קודם ד"ה חלל.

הגהות הב"ה

(א) ר"ח ד"ה ויתמח' מי
מח' מול המלה גרס:

גליון הש"ס

ר"ח ד"ה ויתמח' מי
כשכח יחזיר העיני' מי
לקמן קטן פ"ה כש"כ פ"י י"ב
מלח' לחון וי"ב:

רבינו חננאל

(וכד' הנ"ל) איהו קטין
מומחה כל שריפא ג'
בני אדם כאחד. בעי רב
רפא לאחד ג' מיני חללים,
כל קטין ריפא חיל' מאי,
קטין ריפא לא אתמח' מי
כ"כ ליה ג' זמני, או
דלמא מוליה דהאי גברא
דמקבל קטין (ולא אתמח' מי)
לא גברא ולא קטין,
ועלמא בחיקו, (ולא אתמח' מי)
לא גברא ולא קטין,
וירושלמי נאמן אדם לומר
קטין או רשאי' בו כ'
ז' פעמים. קטין יש בהן
מסום קדושה ואסור למייל
בהו לביה הכסא או לא,
לגנון לא קא מיבעי' לן דלא
גזרי' הקטין מן הכלים
שאם היה שם בחוב עליהן
תנינן הרי זה יגור ויגור. (וכי'
קא מיבעי' לן למייל בהו
לבה"ס.

נשיר. אע"פ: מפני מראים העין. דלמ' מיחוי כמאן דבעי ליה
לרפואה אלא למכשוי ולא כמכשוי האל מוחמת דלמ' חולי:
והפסוק כל שריפא ג' בני אדם. ולעיל קטן כל שריפא וסנה ויפגש
ואפילו אדם אחד: הא לאמחוי גברא כ"ו. הא דקתני ג' בני אדם

משום דקתני ג' בני אדם שלשה מיני
חללים ואיירי ג' מיני קמיעין שאין
דומין זה לזה ולאמחוי גברא שנעשה
מומחה בכל קמיעין שיעשה לעולם
כדאמרין בב"ק (דף לו.) נגח שור
ותמור וגמל נעשה מועד לכל אכל
הקמיע אינו מומחה אם יכחשו רופא
אחר אחד מהן: וסא. דקתני כל
שריפא וסנה ויפגש מיירי בחולי אחד
וכתבו זה הלשון ויפגש ג' פעמים או
לאדם אחד או לשלשה ולאיתמחוי
קמיעא מיירי נעשה הקמיע לבדו
מומחה על ידי אדם זה או לא כתבו
שלשה רופאים נעשה קמיע של לש
זה מומחה מיד כל אדם: פלגא
קמיע. ג' מיני לש: פלגא פלגא
וימני. כל לש ריפא שלשה פעמים
ואפילו אדם אחד: איתמח' גברא.
בכל קמיעות לעולם שהרי הומחה
בשלשה מיני קמיעים: ואיתמח' קמיע.
שלשה קמיעין הללו נעשים מומחים
מיד כל אדם שהרי ריפא כל אחד ג' פ.
ואין לומר מול הרופא גורס דלון
הדבר תלוי במול הרופא אלא בחכמתו
ואין לומר נמי (א) החולה גרס שמתרפא
על ידי קמיעין שהרי בשלשה אנשים
החוק: קמיעא לא איתמח'. לגא מיד
רופא אחר: חד קמיע לתלמא גברא.
לחולי אחד: קמיעא אימחוי. מיד
כל אדם: גברא לא אימחוי. לקמיע
אחר שאינו של לש (זה) ושל חולי זה:
קמיעא ודאי לא אימחוי. מיד אדם
אחר שהרי לא ריפא אלא פעם אחת:
חולי דהאי גברא. מלחא של חולה
זה דמקבל קמיעא. וא"ת ממתני'
לדעיל שמיני לא דקתני כל שריפא
ושנה ויפגש דמשמע לאדם אחד
ואוקימנא דליתמחוי קמיעא ולא
אמרין מוליה הא לא דמי תסא חד

קמיעא הוא וליכא למיתליה במולא דגברא אלא בקמיעי הני ודאי
נגברא תלוי או ברופא או במתרפא הלכך מיבעי' לן כמאי יתליה:
(למולאנס). בשבט "לחל ד' והעוררת כשאר כתבי הקדש: בברכות.
שקטו חכמים כגון תעשה של ר"ה שיש בהן מלכות וחרויות
ושפירות: מענינו. מפרשיות הרבה שכותבין כסא את מקראות של
רפואה: ה"ס כסוב. שם: יגודי. יקון מקום השם ויגמנו: פסם בית
הכסא שלהן כשדות: שיש בו סכנה. אי שקיל ליה מנייה דשרי למיעל
בהן לבית הכסא משום פקוח נפש: אף על גב דנקיע ליה בידים.
כמשיטו הוא הלכך אי נמי מייתי ליה ד' אמות צידים לא מיתחייב:
של

קמיעא שהרי בשלשה אנשים החוק משמע דלא אמרינן איתמחוי קמיע אלא א"כ ריפא ג' אנשים:
איתמח' קמיע. פירש הקוטרם ואין לומר מול הרופא גרס דלון הדבר תלוי במול הרופא אלא בחכמתו משמע שריפא ליה טעם
אמאי איתמחוי קמיע במול הרופא היה לנו לתלות שכבר הומחה שריפא ג' אנשים ג' מיני קמיעין ולא היה לנו לתלות
בקמיע ולא ידע רש"י מה טעם נותן על זה דהא לא איתמחוי שאר קמיעין של שאר חולאים אע"ג דהרופא איתמחוי בכל קמיעין שבעולם
ה"ג אלו ג' קמיעים נמי לתלות ברופא אלא צריך לתרץ כמו שפירשתי לנכון ר"י בענין שיכא המוחלת קמיע והמחלת גברא בבת אחת:
והתניא

כל שריפא שלשה בני אדם כאחד. נראה לר"י דגרסינן כאחד והכי
פירושו מדקתני כאחד אלא משמע דג' קמיעים מיירי ולעיל
קתני כל שריפא וסנה ויפגש משמע קמיע אחד ומשני דהוא דלעיל
לאמחוי קמיע וכן לאמחוי גברא וסנה ויפגש משמע קמיע אחד ומשני דהוא דלעיל
הא דנקט כאחד לאמחוי גברא:
קמיעין מיירי ולאמחוי גברא:

תלתא קמיעין ז' גברי תלת
תלת יומני. פירוש שכתב
לשם אחד ג' איגרות וכל אחת
הועילה לג' אנשים או לאחד שלש
פעמים קשה לרש"א קמיע ג' היכי
איתמחוי הלא מיד כשנתרפא האדם
שליש בקמיע ג' (פעם א') איתמחוי
גברא וכיון דאיתמחוי גברא ודאי
שאינה האיגרת תועיל מכאן ואילך
וי"ל כגון דשני קמיעין הללו ריפאו
תלת יומני לתרי גברי וקמיע שלישי
לחד מהנך תרי גברי תרי יומני
והשתא מימחו כנר תרי קמיעי
וגברא וקמיע שלישי אחי לא איתמחוי
וחזר וריפא קמיע שלישי אדם שלישי
דהשתא נא בנת אחת המוחלת גברא
והמחלת קמיע:

תלת תלת יומני. הוה מלי למימר
חד תלת יומני ואיך חד
וימנא אלא צ"ל למימר שיהיו שלשה
קמיעין מומחין: חד קמיע דתלת
גברי. נראה לר"י דה"ה לחד גברא
תלת יומני דודאי לגבי המחלת גברא
הוא דמנעיה ליה בסמוך אי איתמחוי
חד גברא מתלת קמיעי אכל לענין
המחלת קמיע דעדיף לא קא מיבעיה
ליה דפשיטא דלמין כהמחלת קמיע
ולא אמרינן מוליה דהאי גברא הוא
דמקבל כחבא ודאי דנקט לתלמא גברא
משום דרופא דאפילו הכי גברא לא
איתמחוי: תלת קמיעי אחר גברא
מאי. תימנא תיפשוט ליה מדתני לעיל
איהו קמיע מומחה כל שריפא שלשה
בני אדם ומוקמינן לה לאמחוי גברא
משמע דוקא תלת גברי אכל חד גברא
לא מדלג קתני כל שריפא אדם אי
ג' קמיעין וקוטרם פ"י כפי' אי'
מימחי גברא מימחי קמיע שיעשה
אדם זה קמיע לשלשה אנשים דנעשה אדם זה מומחה שריפא אדם זה ג' אנשים והאי פירושא נמי
לא איתמחוי גברא אלא דוקא לאותו לחש וקשה לר"י לפירוש זה דהא
אמרין לקמן חד קמיע לתלמא גברא קמיע איתמחוי (ב) גברא לא
איתמחוי יש ליישב לשון הקוטרם דה"ק שיעשה אדם זה לחש זה
בשלשה איגרות לג' אנשים דנעשה אדם זה מומחה שריפא לג' אנשים
והלשון מומחה שריפא לחש זה ג' אנשים וגם זה אין נראה לר"י דאם
בענין זה נמי קריי חד קמיע לתלמא גברא הדרא קושיא לדוכתיה
ואם הוא קריי בענין זה תלמא קמיע לתלמא גברא חד חזר וימנא הא
אמרין לקמן דגברא איתמחוי ולא קמיע לכך נראה לר"י כדפירש וכן
פירוש אחר שפי' בקוטרם מיושב מן הראשון: והא איתמחוי קמיע. פירש בקוטרם דנעשה הקמיע לבדו מומחה ע"י אדם זה תימנא
דהוא עצמו פירש בסמוך גבי תלת תלת יומני דכל לשם שריפא ג' פעמים נעשו ג' קמיעות הללו מומחים מיד כל אדם אע"פ שרופא לומר
הקוטרם שרופא אחד כתבם מדפירש ואין לומר שמול הרופא גרס וכן נראה ודאי עיקר דלא ע"י אדם זה לבד נעשה הקמיע מומחה אלא
אף מיד כל אדם דהא אמרינן בסמוך תלמא קמיע לתלמא גברא תלת תלת יומני איתמחוי גברא ואיתמחוי קמיע ודאי תלמא קמיעי לתלמא
גברא דקאמר איירי שרופא אחד עשה דנענין אחד לא איתמחוי גברא וא"כ הוי דקאמר נמי תלת תלת יומני איירי נמי ברופא אחד כמו
רישא וקאמר דאיתמחוי קמיע והיינו ע"כ מיד כל אדם דאי מיד רופא זה הא בלא הכי הוא מומחה בכל קמיעין שבעולם וממנה שפירש נמי
גבי תלת תלת יומני כל לשם ריפא ג' פעמים ואפילו אדם אחד חזר בו מזה דפירש איתמחוי קמיע ואין לומר מול החולה גרס שמתרפא ע"י
קמיעא שהרי בשלשה אנשים החוק משמע דלא אמרינן איתמחוי קמיע אלא א"כ ריפא ג' אנשים:

איתמח' קמיע. פירש הקוטרם ואין לומר מול הרופא גרס דלון הדבר תלוי במול הרופא אלא בחכמתו משמע שריפא ליה טעם
אמאי איתמחוי קמיע במול הרופא היה לנו לתלות שכבר הומחה שריפא ג' אנשים ג' מיני קמיעין ולא היה לנו לתלות
בקמיע ולא ידע רש"י מה טעם נותן על זה דהא לא איתמחוי שאר קמיעין של שאר חולאים אע"ג דהרופא איתמחוי בכל קמיעין שבעולם
ה"ג אלו ג' קמיעים נמי לתלות ברופא אלא צריך לתרץ כמו שפירשתי לנכון ר"י בענין שיכא המוחלת קמיע והמחלת גברא בבת אחת:
והתניא

איתמח' קמיע. פירש הקוטרם ואין לומר מול הרופא גרס דלון הדבר תלוי במול הרופא אלא בחכמתו משמע שריפא ליה טעם
אמאי איתמחוי קמיע במול הרופא היה לנו לתלות שכבר הומחה שריפא ג' אנשים ג' מיני קמיעין ולא היה לנו לתלות
בקמיע ולא ידע רש"י מה טעם נותן על זה דהא לא איתמחוי שאר קמיעין של שאר חולאים אע"ג דהרופא איתמחוי בכל קמיעין שבעולם
ה"ג אלו ג' קמיעים נמי לתלות ברופא אלא צריך לתרץ כמו שפירשתי לנכון ר"י בענין שיכא המוחלת קמיע והמחלת גברא בבת אחת:
והתניא

איתמח' קמיע. פירש הקוטרם ואין לומר מול הרופא גרס דלון הדבר תלוי במול הרופא אלא בחכמתו משמע שריפא ליה טעם
אמאי איתמחוי קמיע במול הרופא היה לנו לתלות שכבר הומחה שריפא ג' אנשים ג' מיני קמיעין ולא היה לנו לתלות
בקמיע ולא ידע רש"י מה טעם נותן על זה דהא לא איתמחוי שאר קמיעין של שאר חולאים אע"ג דהרופא איתמחוי בכל קמיעין שבעולם
ה"ג אלו ג' קמיעים נמי לתלות ברופא אלא צריך לתרץ כמו שפירשתי לנכון ר"י בענין שיכא המוחלת קמיע והמחלת גברא בבת אחת:
והתניא

